

Tervishoiuvaldkonna üleriigilise kollektiivlepingu läbirääkimiste 4. koosolek 11.06.2018 Tallinnas

Protokoll

Osalejad:

Eesti Arstide Liit (EAL): Jaan Sütt, Katrin Rehema, Andres Kork, Lembi Aug, Eero Merilind, Karmen Joller, Le Vallikivi.

Eesti Õdede Liit: Anneli Kannus, Linda Jürisson, Gerli Liivet.

Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliit: Iivi Luik.

Eesti Haiglate Liit: (EHL) Urmas Sule, Agris Peedu, Arvi Vask, Mart Einasto, Hedy Eeriksoo.

Eesti Kiirabi Liit (EKL): Ago Kõrgvee.

Eesti Haigekassa (EHK): Rain Laane, Pille Banhard.

Sotsiaalministeerium (SoM): Maris Jesse, Heli Paluste

Päevakord:

Kollektiivlepingu ja ühiste kavatsuste protokollis edasiste sammude arutelu.

EHL selgitas, et on EHK-ga läbi rääkinud hinnasisendid, millega saaks 2019.a tervishoiuteenuste loetelus arvestada. Oli ka hulk asju, mida ei saanud läbi räägitud, kuna nende punktide kohta puuduvad arvutused. EHL nentis ka asjaolu, et ei pea võimalikuks sisulist vastust väga kiiresti teha. EHL tegi ettepaneku formuleerida ka esindajate arvu. Kui hakkame lepingu punktidest rääkima, siis peaks delegatsioonide esindajad olema paigas.

EAL selgitas, et töötajatel on neli erinevat organisatsiooni, kellest kõigil on esindajad laua taga. Töötajad on omavahel kokku leppinud, oleme üks delegatsioon. Me ei raiska omavaheliseks kokku leppimiseks selle seltskonna aega.

EHK kinnitas, et töötajate palk 2019-2020 peab tõusma, selles oleme kokku leppinud. Oleme saanud teie sisendi ja oleme aru saanud, et täna kehtivas ühiste kavatsuste protokollis soovitud 98%, et see ära rahuldada, selle jaoks järgmise aasta HK eelarves vahendid on, kuid siis ei kääks ülejäänud asjadeks raha. Nii palju on selgeks saanud, et täna ei tea kedagi, kes tahaks hakata uut ühiste kavatsuste protokollis kirjutama. Kõik saavad aru, et 98% ei ole järgmisel aastal mõistlik teha, sest siis ei jää palgatõusuks raha. EHL ja EHK on istunud koos rohkem kui mõned korrad ja oleme arvanud ja numbreid teiegagi jaganud. Me ei ole leppe allkirjastamiseks täna valmis.

EAL küsib, mis pakkumise tegemist takistab. Me pidime täna kuulma EHL pakkumist. Üks asi on numbrid ja teine asi on põhimõttelised seisukohad.

EHL: Rain kirjeldas kevadprognoosi pealt võimalikku kokkuleppe kohta. Juhul, kui arvestada töötajate minimaalse palga tõusuga, siis oleks seda võimalik teha 1.aprillist ja langetada ühiste kavatsuste protokollis kokku lepitud hinnatud nõudluse protsenti.

EHK: Selleks, et jõuda tulemuseni, peavad mõlemad pooled järeleandmisi tegema. Kui ajada täpselt näpuga järke, siis hinnatud nõudluse protsendi osas tuleb ka natuke järele anda.

EHL selgitab, et EHK poolt näidatud summas ei olnud arvestatud mingitki hindade muutmise mõju. See ei ole ühe nädala või kuu teema. Oleme palju asju kokku leppinud, aga meil on keeruline edasi minna, kui tulete välja järgmiste punktidega, millel ei ole rahalist katet.

EKL küsis, kas eelmisse valemisse sisse pannes ei saaks arvutada, millise sammuga peaks edasi minema, et jõuaks 100% nõudluse katmiseni.

EHK selgitas, et hinnad peavad ka tõusma. Üks komponent, mida me täna ei tea, on sügisprognoos.

EAL küsis, kas täna on töötajatele uusi numbreid pakkuda. Eelmisel korral näidati meile ühte tabelit ja jutt jäi selline, et EHL ja EHK omavahel arutavad ja arvutavad.

EHK selgitab, et täna ei ole uusi numbreid pakkuda, sest arvutustes olid paljud komponendid arvestamata ja hinnatõusu osas on EHL ja EHK vahel veel ka erimeelsused. Kiirustamine ei anna parimat tulemust.

EAL küsis, milline on tõenäosus, et sügisprognoosi järgselt saadakse parem ülevaade?

EHL selgitas, et sügisprognoosi järgi tehakse EHK eelarve ja riigieelarve.

EAL: Palgatõus on üks asi, aga oleme rääkinud ka teistest asjadest, nt õhtuse ja öise töö ning nädalavahetustel töötamise tasumine jne. Kas selles osas on ka plaanis rääkida? Need punktid on koguaeg laual olnud. Oleme teinud enda arvates üsna selgeks, mis meile oluline on. Meil on tugev surve töötajate poolt, et soovitakse saada teatud erisusi.

EHL selgitas, et on sellel teemal HKga mõtteid vahetanud. Kui tahta kellegi öötasu tõsta, siis see on rahamahukas ettevõtmine. Selle punkti osas ei oska HK tervishoiuteenuste hinnakirjas seda hästi arvestada. Nt öövalve tasu on jätkuvalt kättesaadavuse suurim probleem. Meie jaoks see tähendab kahte komponenti, TTL-s ja veel olulisem ühiste kavatsuste protokollis kirjeldatu. Me ei ole võimelised 0,3%-ga katma öötasude tõusu.

EAL: Meil on olemas kevadprognoos. Eeldame, et HK teeb selle pealt pakkumise. Teine asi on nõudlus. Seda saab arvutada mitut moodi. Ambulatoorse nõudluse arvutamine pole keeruline – 15 hospitaliseerimist 100 elaniku kohta. Teeme selle järgi. Kõige lihtsam on võtta aluseks mingi konkreetne asi. Saaksime % kenasti paika. Kui oleme selle paika saanud, siis saame rääkida kollektiivlepingu pakkumisest.

EHK näeb kahte väljakutset: meil ei ole paigas, milline on hindade mõju järgmisel aastal. See on EHK ja EHL vaheline teema. Ilma selle numbrita on EHL-l tõepoolest keeruline pakkuda. Teine mure, need numbrid, mida EHK seinale pani, seal on arvestatud potentsiaalse palgatõusuga, kuid selles mudelis ei ole sees ei õhtuse ja öise ega pühade tasu. See mõju on päris suur.

EHL täpsustas, et hinnainflatsiooni ei ole selles arvestuses ka. Praeguse arvestusega on öötasude jmt muudatuse mõju kusagil 9-10 milj euro vahel. See on tehtud ühe haigla pealt üldistatult.

EAL tegi ettepaneku, et pange kõik oma tingimused sisse ja tehke töötajatele pakkumine. Praegu räägitakse ainult raskustest. Töötajad on kollektiivlepingu projekti koostanud. Ilma vastupakkumiseta ei saa läbirääkimisi alustada.

EHL vastas, et EHL ootab jälle EHKlt sisendit. EHL hinnangul on põhjendamatult kõrged ootused ajakava suhtes. EHK on algatanud valveringide ülevaatamise projekti, aga me ei ole veel kokkuleppele jõudnud, kuidas TTL-s seda arvestama hakata. Selleks ei ole veel meetodikat laual, et see osa, mis KL puudutab, oleks osapooltele selge. Valvetasu on kõikidesse hindadesse sisse arvestatud, siis see suurendab kõiki hindu. Kui mõju suureneb, siis see ebaõiglus suureneb ka, sest see on selle 0,3 % sees.

EKL: Te tahaksite, et esitaksime öötöö ja nädalavahetuse tasud, aga arstkonnas oleks lahenduseks astmepalgad. Läbi rääkida min. palgast, ega see ainult valvetasudega ka ei ole võimalik kinni maksta.

EAL: Meie ise kahjuks ei oma selliseid andmebaase, nagu EHK ja EHL, seetõttu ei saa me küsida, mitu miljonit me palgatõusuks soovime. Ma saan aru, et teil on hea tahe arvutamiseks.

EHL küsis, kas öö- ja õhtutundide väärtustamise küsimisel on teil ka valmisolek maja valveringide vähendamiseks.

EAL kinnitas, et on alati valmis läbi rääkima. Asutuse sees saab väga palju ära teha. Mida meie tahame, on see, et te ütleksite, et meil on nüüd vahendeid piisavalt, et motiveerivaid palgaastmeid teha ja valveringid korda teha.

Me tegime juba ammu ettepaneku, et selleks, et vähendada tööjõupuudust üldhaiglates, ei peaks reede õhtust esmaspäeva hommikuni üldhaiglates haigeid hospitaliseerima. Sealt tuleks ka korralik ressurss.

SoM: See on selgelt tervishoiukorralduslik küsimus, mille raames tuleb lahendada ka see, et kuidas hospitaliseerimist vajav inimene saab sinna haiglasse ja kuidas tagasi. Lisakulusid ei tohi inimesele tekkida. Oluline on siin ka see, mida ütlevad haiglad, keda see puudutab.

EHL poolt võib kõiki asju arutada. Täna ei ole ka üldhaiglad ühesugused. Ühe mõõdupuuga ei saa mõõta. Aga see, et nädalavahetusel üldse ei tule erakorralisi haigeid, seda me mõistlikuks ei pea. Nädalavahetusel ongi vajadus suurim. Haiged on keerulised ja järjest keerulisemaks lähevad. Vältimatu sekkumise vajadust tekib aina rohkem ka juba hospitaliseeritute hulgas. Alternatiiv on, et on ühe valvega haigla, nagu Jõgeva.

EKL ütles, et sellise toimimisega haigla sureb lihtsalt välja ja see annab ka segase signaali kiirabile ja erakorralisele meditsiinile.

SoM: Selle saab läbi arvutada, mida see tähendab. Meil ei ole õigustatud haiglatele mõtlemine, kui väiksemate piparkoogivormidega tehtud üksustele. Signaalina on see ka inimestele keeruline. Millisel hetkel saab ja millal ei saa haiglasse pöörduda. Eriti veel, kui oled läbisõidul ja ei tea. See väärib läbiarvutamist, mida see tegelikkuses tähendab. Kas ja kui palju öised pöördumised tekitavad lisavajadusi. Kas ambulatoorne osa ka jääb või ei jää ja kui palju see kokkuvõttes arsti tööjõu ressursi säästab või ei säästa.

EHK: Valga ja Põlva näitel oleme saanud hea kogemuse. Kui sellist muudatust teha, siis tuleb kohalike kogukondadega alustada kaks aastat enne dialoogi. Kõike saab kaaluda, aga ma ei näe, et nendes läbirääkimistes tuleks meil säästu. Üleöö ei ole võimalik seda teha.

EAL täpsustas, et üks asi on see, kui haigla kinni lüüa, tekitab kindlasti probleeme, aga teine asi on valve kinni panemine. Enamik haiglaid maksab valve eest oluliselt kallimat tasu, kui oma töötajatele. See kaoks ära.

EAL-le teeb muret see, et ilmselgelt jääme sügisprognoosi ootama. Prognoosi ilmumine on väga lähedal sellele, et kõik eelarved lukku lüüakse. Millal oleks mõistlik siis seda arutama hakata, et ei oleks hilja?

EHK tegi ettepaneku augustis väiksem kohtumine teha, et vaadata üle olemasolevad arvutused sügisprognoosist tulenevalt. Sügisprognoos tuleb augusti keskpaigas. EHK peab oma eelarvepositsiooni esitama 21.augustiks. st rahandus on meile andnud enne seda esimesed indikatiivsed numbrid. Järgmise kohtumise võiks korraldada Tartus.

EAL ütles, et jõudsime eelmisel koosolekul konsensusele, et me ühiste kavatsuste protokollid muutma ei hakka.

EHL: Kui protsendid muutuvad, siis peab ju ka protokollid muutma. Mida HL on välja toonud, on seda, et meetodika suur nõrkus oli, et olulisim puudus on eriarstiabi statsionaarne pool, kuid sel aastal on eriarstiabi ainuke, kus ei ole seda % saavutatud.

EAL juhtis tähelepanu sellele, et protokollis on kirjas, et % läheneb sellele, siis ei pea muutma, kui on tendents, et liigume sinnapoole.

EHK täpsustas, et hinnatud nõudlus on 93,8% sel aastal.

EHL juhtis tähelepanu asjaolule, et juhtude arv vähenes ka sel aastal hoolimata sellest, et tegime selle protokollid. Me tegime ka selle kokkuleppe, et me juhtusid nii paaniliselt ei loe, sel aastal võiks juhtude arv õige tulla.

EHK: Kui suudame siin laua taga kokku leppida selle, et keegi ei lähe pressi ütlema, et järgmisel aastal hinnatud nõudluse % ei täideta ning ei annaks ka seda sõnumit, et kättesaadavus langes, aga töötajate palk tõusis. Seda keegi ei taha. Kui kõik on nõus, siis ei pea me lepet muutma minema. Kui lugeda meie pressiteateid ja vaadata 3 kuu aruandeid, siis peab silmas pidama, et üks asi on tegelik ja teine ületöö. Seda ütlesin ka nõukogus, et vara on rõõmustada. Peab vaatama ka poolaasta ja aasta tulemust. Me oleme öelnud, et kui vaja, siis on kombineerimise võimalus.

EAL küsis, kas töötajate delegatsioonil on võimalik mingit info ka saada?

EHK võttis töötajatele info saatmise enda peale.

EAL: Kas EHL ei ole seda muret teadvustanud, et kui kollektiivlepingust jäetakse peale töötasu kõik välja, et siis töötajatest varsti puudus tuleb? Õed ja hooldajad töötavad ikka sisuliselt kahe kohaga. Kannatab kvaliteet ja psüühika. Seda aspekti ei tohiks arvude rägastikus ära unustada. Kollektiivleping ei ole pelgalt palganumber. Inimene ja tema tervis

on tähtis. Ka töötaja tervis. Suhtlemise probleemid on läinud suuremaks. Meditsiinis oleks elementaarne, et puhkus oleks 35 päeva.

EHL vastas, et selle pärast me istumeegi siin laua taga, et see mure meil on.

EHK annab 21.augustil esialgse eelarveindikatsiooni, enne seda anname eelarve koostamise põhimõtted. 17.augustil on nõukogu koosolek.

EAL: Siis peaksite ka saama meile numbrid anda. Tehke pakkumine kevadprognoosi alusel. Me ei võta seda, kui lõplikku pakkumist, vaid kui seda, millised on realistlikud piirid.

EHK: Kui oleme numbrid kätte saanud, siis saame kohtumise augusti lõpuks planeerida.

EAL: Koosolekuga oleme nõus, et jääb augusti lõppu, aga me tahaks eelnevalt ka numbreid saada.

EHL: Me püüame ka aru saada, mis on töötajate prioriteedid. On ju arusaadav, et kõiki tingimusi ei ole võimalik realiseerida.

OTSUS:

Järgmine kohtumine toimub 31.augustil kell 11.00. Tartus. Enne kohtumist (hiljemalt 24.augustiks) saadavad EHK ja EHL esialgse pakkumise ja eelarve numbrid (kui palju on EHK eelarvest võimalik eraldada kollektiivlepingu tingimuste täitmiseks).